

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 213 13 13 455

E-MAIL: a.theodorou@ydmed.gov.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία: α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα και β) του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2017»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2016/2102 σχετικά με την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα, ιδίως ως προς τα Άτομα με Αναπηρίες. Η δήλωση προσβασιμότητας θα πρέπει να χορηγείται ετησίως από τους οργανισμούς του δημοσίου για την συμβατότητα του σχεδιασμού και της λειτουργίας των ιστότοπων ή των ως άνω εφαρμογών τους για φορητές συσκευές με βάση τις τέσσερις βασικές αρχές προσβασιμότητας, δηλ. την

αντιληπτικότητα, την χρηστικότητα, την κατανοησιμότητα και την στιβαρότητα. Στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιων Οργανώσεων του ΥΠ.Δ.Α. τηρείται «Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών» (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.) στο οποίο εντάσσονται υποχρεωτικά με Απόφαση του Υπουργού Δ.Α. κατόπιν χορήγησης γνώμης από την Ε.Σ.Α.με.Α. όλοι οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές των δημοσίων οργανισμών που συμμορφώνονται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας του παρόντος. Κατοχυρώνεται, επίσης, για κάθε ενδιαφερόμενο δικαίωμα υποβολής παρατηρήσεων ή αίτησης για ενημέρωση ως προς την συμμόρφωση των ιστότοπων και των εφαρμογών και προβλέπεται, τέλος, η υποχρέωση επιμόρφωσης του προσωπικού των δημοσίων οργανισμών ως προς τα θέματα προσβασιμότητας των δικτυακών τους τόπων και των εφαρμογών τους για φορητές συσκευές σε συνεργασία με το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και την Ε.Σ.Α.με.Α..

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Το πρόβλημα της προσβασιμότητας των δικτυακών τόπων των δημοσίων οργανισμών και των εφαρμογών τους για φορητές συσκευές όπως κινητά τηλέφωνα, ταμπλέτες κ.α. οφείλεται τόσο στην ποικιλομορφία των εθνικών κανονισμών ως προς τις τεχνικές τους προδιαγραφές, τις απαιτήσεις συμμόρφωσης και τυποποίησης όσο και στην έλλειψη ενός συνεκτικού πλαισίου ποιοτικών κριτηρίων σχεδιασμού και λειτουργίας των ως άνω εφαρμογών που οδηγεί σε χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες στους πολίτες. Ωστόσο, η πορεία των εσωτερικών αγορών των κρατών – μελών της ΕΕ προς μία ψηφιακή κοινωνία προϋποθέτει συγκέντρωση και επεξεργασία πληροφοριών και υπηρεσιών ευρέως φάσματος εκ μέρους των παρόχων, δηλαδή εκ μέρους των οργανισμών του δημοσίου τομέα. Σε αυτό το επίπεδο, ο ρόλος των δημοσίων οργανισμών αφορά στην προώθηση της καινοτομίας μέσω της ανάπτυξης επιγραμμικών υπηρεσιών και, επομένως, στην διασφάλιση της αξιοπιστίας τους μέσα από διαφανείς και αποτελεσματικές υπηρεσίες σε όλους τους πολίτες αδιακρίτως και, ιδίως, στα άτομα με αναπηρίες.

Οι πολίτες της ΕΕ διευκολύνονται με την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στους επίσημους δικτυακούς τόπους του δημοσίου μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών που διασυνδέονται με το δικαίωμα της ελευθερίας κυκλοφορίας, διαμονής, εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών. Το ίδιο ισχύει και για την ευάλωτη πληθυσμιακή ομάδα των ατόμων με αναπηρίες που βάσει της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών και του Πρωτοκόλλου της (Ν. 4074/2012, ΦΕΚ Α'88) σε αυτά περιλαμβάνονται κι «...εκείνα που έχουν μακροχρόνια σωματικά, ψυχικά, διανοητικά ή αισθητήρια εμπόδια, που, σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, μπορούν να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία, σε ίση βάση με τους άλλους...». Πιο συγκεκριμένα, για τα δικαιώματα των ΑμεΑ η προσβασιμότητα προϋποθέτει τον «...καθολικό σχεδιασμό προϊόντων, περιβαλλόντων, προγραμμάτων και υπηρεσιών ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην μεγαλύτερη δυνατή έκταση ...». Όπως προκύπτει από το προοίμιο της Οδηγίας υπό ενσωμάτωση «..η εναρμόνιση των εθνικών μέτρων θα επιτρέψει στους οργανισμούς του δημοσίου να αποκτήσουν οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από την επέκταση παροχής επιγραμμικών ή κινητών υπηρεσιών ώστε να συμπεριληφθούν περισσότεροι πολίτες και πελάτες...». Ειδικότερα:

- α) Θα αυξηθεί το δυναμικό της εσωτερικής αγοράς για σχετικά προϊόντα και υπηρεσίες,
- β) Η μεγέθυνση της αγοράς θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας,
- γ) Θα καταστούν οι πιο ελκυστικές οι προϋποθέσεις για επενδύσεις εντός ΕΕ,
- δ) Θα μειωθεί το κόστος των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών για τους οργανισμούς του δημοσίου,
- ε) Θα ενισχυθεί το δικαίωμα κάθε πολίτη στην ακώλυτη πρόσβαση σε υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, μέσω ιστοσελίδων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, καθώς και το δικαίωμα κάθε πολίτη της Ε.Ε. να εντάσσεται στο νέο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον της χώρας υποδοχής και διευρύνει τη δυνατότητα του υποκειμένου της ελευθερίας εγκατάστασης να συμμετέχει, με σταθερό και συνεχή τρόπο, στην οικονομική ζωή άλλου κράτους μέλους.

στ) Θα ενισχυθεί η προστασία στο δικαίωμα της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Ένα δικαίωμα που συνδέεται άρρηκτα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης (Άρθρο 19 παρ. 1 της Σ.Λ.Ε.Ε., Άρθρο 21 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άρθρα 9 και 21 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες).

Γενικότερα με το παρόν σχέδιο νόμου ενισχύεται το ευρωπαϊκό κεκτημένο στο πεδίο της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας, της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στην επικράτεια της Ε.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 2 περίπτ. α' και άρθρο 21 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.), η ελευθερία της εγκατάστασης του άρθρου 49 της Σ.Λ.Ε.Ε. και η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών του άρθρου 56 της Σ.Λ.Ε.Ε..

Την αναγκαιότητα να λαμβάνεται υπόψη η προσβασιμότητα κατά την παροχή των αγαθών και των υπηρεσιών του δημοσίου έχει επισημάνει η ΕΕ σε διάφορα θεσμικά της κείμενα όπως σε ευρωπαϊκούς Κανονισμούς (πχ ΕΕ 1303/2013, ΕΕ L 347, 20.12.2013), σε ανακοινώσεις της Επιτροπής (πχ «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020: Μία ανανεωμένη δέσμευση για μια Ευρώπη χωρίς σύνορα»), στο Πρόγραμμα-Πλαίσιο «Ορίζοντας 2020» ή στο «Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη». Ωστόσο, με την συγκεκριμένη Οδηγία επιχειρείται η συμβατότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών του δημοσίου για φορητές συσκευές ως εξειδικευμένο πλαίσιο παροχής ψηφιοποιημένων υπηρεσιών. Επιπλέον, εφόσον οι απαραίτητες μετατροπές για την προσβασιμότητα των εφαρμογών των δημοσίων υπηρεσιών δημιουργούν δυσανάλογη επιβάρυνση για τον φορέα που τις διενεργεί ενεργοποιείται σύμφωνα προς τις διατάξεις της Σύμβασης των Η.Ε. η ρήτρα της «εύλογης προσαρμογής» που επιτρέπει στους φορείς του δημοσίου να αντιμετωπίζουν τα αδικαιολόγητα βάρη με τις κατάλληλες τροποποιήσεις και ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζονται τα άτομα αυτά σε ίση βάση με τους άλλους, εργαζόμενους, εκπαιδευόμενους ή χρήστες γενικά δημοσίων παροχών. Είναι δε ευνόητο ότι προσωρινοί ή μόνιμοι αποκλεισμοί από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας αφορούν σε ειδική τομεακή νομοθεσία που υπερισχύει όπως για τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς αλλά, σε κάθε περίπτωση, επανεξετάζονται με την εξέλιξη των ΤΠΕ.

-50-

Τέλος, η συμμόρφωση προς την παρούσα Οδηγία ελέγχεται μέσω του Μητρώου Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.) στο οποίο εντάσσονται όλοι οι ιστότοποι των δημοσίων οργανισμών συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο σε μία μεθοδολογία ενός μηχανισμού παρακολούθησης για την διευκόλυνση υποβολής παρατηρήσεων ή αιτήσεων για ενημέρωση ως προς το επίπεδο συμμόρφωσης από κάθε ενδιαφερόμενο. Δημιουργείται έτσι υποχρέωση των οργανισμών του δημοσίου για ανταπόκριση στα αιτήματα των ενδιαφερομένων εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Υποχρέωση άλλωστε προκύπτει για τους δημόσιους οργανισμούς ως προς την κατάρτιση και επιμόρφωση του προσωπικού τους σε θέματα προσβασιμότητας των δικτυακών τους τόπων και των εφαρμογών τους για φορητές συσκευές ενώ οι σχετικοί θεματικοί κύκλοι επιμόρφωσης διενεργούνται από το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. κατόπιν σχετικού αιτήματος του δημοσίου οργανισμού και σε συνεργασία με την Ε.Σ.Α.με.Α..

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Οι διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου αποβλέπουν στην κατοχύρωση της προσβασιμότητας των επίσημων διαδικτυακών τόπων των δημοσίων οργανισμών της χώρας καθώς και των εφαρμογών για φορητές συσκευές με την εξασφάλιση κατά το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό των απαιτήσεων για μεγαλύτερη αντιληπτικότητα, χρηστικότητα, κατανοησιμότητα και στιβαρότητα. Επιπλέον, στοχεύουν:

1. Να καταστούν τα οφέλη από τις ΤΠΕ διαθέσιμα στο μεγαλύτερο δυνατό αριθμό ατόμων που αποτελεί κοινωνική, ηθική και πολιτική επιταγή (ηλεκτρονική κοινωνική ένταξη)¹,

¹ Βλ. COM (2005) 425 final, Βρυξέλλες, 13.9.2005.

2. Στην υπερπήδηση των φραγμών και των τεχνικών δυσκολιών που συναντούν, μεταξύ άλλων, τα άτομα με αναπηρίες που προσπαθούν να συμμετέχουν ισότιμα στην Κοινωνία της Πληροφορίας,
3. Να προωθηθούν συνεκτικές πολιτικές εκ μέρους των κρατών – μελών στον τομέα της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας,
4. Να αντιμετωπιστεί η ανεπάρκεια σε εφαρμόσιμα τεχνικά πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές.
5. Στην ρύθμιση ομοιογενούς πλαισίου για τον κλάδο του σχεδιασμού και της ανάπτυξης ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές,
6. Στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, δίνοντας έμφαση στο δικαίωμα της ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες, Συνεπώς η κατασκευή, η λειτουργία και η συντήρηση ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που δεν είναι προσβάσιμοι στα άτομα με αναπηρίες ή η δομή και το περιεχόμενό τους δεν είναι συμβατό με υποστηρικτικές τεχνολογίες προσβάλλουν το δικαίωμα συμμετοχής τους στην ψηφιακή κοινωνία, και
7. Στην διαφάνεια στη δημόσια διοίκηση και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μέσω της διασφάλισης των αναγκαίων τεχνικών, οικονομικών και νομικών όρων που καθιστούν δυνατή, μέσω των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές, την εύρεση και την απόληψη της επιθυμητής πληροφορίας.

Η πρόσβαση σε προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην Ευρώπη είναι εξαιρετικά κατακερματισμένη λόγω των διαφορών από κράτος σε κράτος και με προφανή την αναγκαιότητα για εναρμονισμένη νομοθεσία και ισχύοντα τεχνικά πρότυπα. Οι παράγοντες αυτοί δεν διευκολύνουν τη λειτουργία μιας ενιαίας αγοράς και δημιουργούν συμπληρωματικό φόρτο εργασίας για τη βιομηχανία η οποία οφείλει να συμμορφώνεται με απαιτήσεις που διαφέρουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Άλλωστε, οι υποψήφιοι καταναλωτές των προϊόντων αυτών είναι το σύνολο του πληθυσμού συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων των ΑμεΑ ή σε, ορισμένες περιπτώσεις, των ηλικιωμένων². Το ίδιο ισχύει και για τον κλάδο των τηλεπικοινωνιών ως γενεσιουργός ανάπτυξης.

² Ibid.

Επιπλέον, σε συνθήκες επιδείνωσης της παγκόσμιας ανταγωνιστικής θέσης της ΕΕ, οι ΤΠΕ αποτελούν πηγή ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας. Αποτελούν τον πιο σημαντικό τομέα καινοτομίας και έντασης έρευνας στην ΕΕ, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό 25% της συνολικής ερευνητικής προσπάθειας και 5,6% του ΑΕΠ, στο διάστημα 2000 και 2003. Κατά την περίοδο 2000-2004 συνέβαλαν τουλάχιστον κατά ποσοστό 45% στην αύξηση παραγωγικότητας της ΕΕ³.

Βασιζόμενοι σε στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) για τον βαθμό χρήσης στην χώρα μας των νέων τεχνολογιών από τα νοικοκυριά και τα μέλη τους (5.205 ιδιωτικά νοικοκυριά και ισάριθμα μέλη αυτών) επισημαίνουμε ως προς την περίοδο αναφοράς 01/01/2018 έως 31/03/2018⁴ αύξηση 4,9% στο ποσοστό του πληθυσμού που έκανε χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε σχέση με το ποσοστό που καταγράφηκε ένα έτος πριν. Οι υπηρεσίες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιλαμβάνουν κάθε συναλλαγή των πολιτών με δημόσιες υπηρεσίες μέσω του διαδικτύου, για προσωπική χρήση. Ειδικότερα, συναλλαγές αναφορικά με υποχρεώσεις των πολιτών (φορολογική δήλωση κ.λπ.), επίσημα έγγραφα (αστυνομική ταυτότητα, πιστοποιητικό γέννησης κ.λπ.), υπηρεσίες εκπαίδευσης (δημόσιες βιβλιοθήκες, πληροφόρηση και εγγραφή σε σχολεία ή ανώτατα και ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα), υπηρεσίες δημόσιας υγείας (προγραμματισμός ραντεβού, χορήγηση ιατρικών βεβαιώσεων, πιστοποιητικό νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς κ.λπ.).

Τέλος, σύμφωνα με υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Ηλ. Διακυβέρνησης του ΥΠ.Δ.Α., οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές που σχεδιάζονται, αναπτύσσονται, λειτουργούν και συντηρούνται από οργανισμούς του δημόσιου τομέα πρέπει να συμμορφώνονται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας του παρόντος σχεδίου νόμου.

Ειδικότερα οι απαιτήσεις της «Δήλωσης Προσβασιμότητας», του άρθρου 7 του παρόντος σχεδίου, περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τμήματα όπως:

- Compliance status

³ Βλ. COM (2006) 215 final, Βρυξέλλες, 19.05.2006.

⁴ Με προϋπόθεση την ύπαρξη ενός, τουλάχιστον, μέλους ηλικίας 16 – 74 ετών σε κάθε νοικοκυριό.

- Non-accessible content
- Preparation of this accessibility statement
- Feedback and contact information
- Enforcement procedure

και προαιρετικά πρόσθετη πληροφόρηση η οποία σχετίζεται με ημερομηνίες έναρξης λειτουργίας του νέου ή ουσιαστικά επανασχεδιασμένου ιστότοπου, με υπερσύνδεσμο ως προς το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του ιστότοπου εφ' όσον δηλώνεται ότι το σύνολο του ιστότοπου συμμορφώνεται πλήρως με τις απαιτήσεις, με τηλέφωνα επικοινωνίας κ.α.

Το δείγμα ελέγχου για την Ελλάδα ανάγεται σε 275 ιστότοπους για την 1η και 2η περίοδο παρακολούθησης και σε 375 ιστότοπους για τις μετέπειτα περιόδους. Εκ των παραπάνω, από την μεθοδολογία που προβλέπεται από την Οδηγία, σε 24 ιστότοπους θα γίνει εις βάθος ετήσια ανάλυση για τα 2 πρώτα έτη και σε 29 ιστότοπους εν συνεχεία για τις μετέπειτα περιόδους. Επίσης θα πρέπει να αξιολογηθούν εις βάθος 16 εφαρμογές για κινητά. Η εν λόγω εκτίμηση και αξιολόγηση των Φορέων ως προς την συμμόρφωση τους με την Οδηγία με βάση την μεθοδολογία που προβλέπεται από αυτήν, θα μπορούσε να επιτελεστεί με ένα διαδικτυακό εργαλείο το οποίο διατίθεται ελεύθερα στο διαδίκτυο, συναφώς βλ.

https://administracionelectronica.gob.es/ctt/oaw/descargas?idioma=en#.W1qs_bh9iUk

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Σε ότι αφορά στις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις προωθούμενες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου επισημαίνουμε τους χρήστες των υπηρεσιών του δημοσίου, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται ιδιώτες (νοικοκυριά), επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός ή εκτός εθνικών συνόρων, απασχολούμενοι στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, εκπαιδευτικοί φορείς και οργανισμοί,

μαθητές/σπουδαστές, ερευνητικά ιδρύματα, φορείς του δημοσίου ή ευρύτερου δημοσίου τομέα κ.α.. Στις ομάδες αυτές προστίθενται οι ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες των Ατόμων με Αναπηρίες, των ηλικιωμένων, των κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών κλπ οι οποίοι ακριβώς λόγω των «ιδιαιτεροτήτων» της συναλλαγής τους με την δημόσια διοίκηση χρήζουν επαυξημένης μέριμνας ως προς την ηλεκτρονική προσβασιμότητα στις εφαρμογές και στους επίσημους δικτυακούς τόπους του δημοσίου τομέα. Στα πλαίσια αυτά η ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών οδηγιών – κατευθύνσεων σε εθνικό επίπεδο αποπειράται να συγκεράσει και να ομογενοποιήσει στη βάση της αρχής της ισότητας τους κανόνες πρόσβασης στην διοικητική πληροφορία ώστε να επιτευχθεί η ποιοτική εξυπηρέτηση του πολίτη με την αναβάθμιση των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και την μέγιστη δυνατή ανταπόκριση στις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Ένα από τα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Δημόσια Διοίκηση είναι και αυτό της «καλής νομοθέτησης» σε ότι αφορά νομοθετικές διατάξεις / κανονισμούς με τεχνικό περιεχόμενο. Σε πολλές περιπτώσεις (π.χ. έκθεση ΟΟΣΑ για Δομικά Υλικά) έχουν διαπιστωθεί ασυμβατότητες μεταξύ του ισχύοντος εθνικού νομικού και κανονιστικού πλαισίου και του ευρωπαϊκού πλαισίου, μέρος του οποίου σε ότι αφορά την τεχνική εναρμόνιση, αποτελούν και τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Οι ασυμβατότητες αυτές μπορεί να οδηγήσουν σε αθέμιτο ανταγωνισμό και εμπόδια στην υγιή επιχειρηματικότητα και η χώρα μας καλείται σήμερα να τις θεραπεύσει και μελλοντικά, να διασφαλίσει την επανεμφάνισή τους. Παρακάτω παρουσιάζονται παραδείγματα συνεργασίας μεταξύ του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ), ο οποίος σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο, είναι ο οργανισμός σε εθνικό επίπεδο με αποκλειστικές αρμοδιότητες έγκρισης, έκδοσης και διάθεσης των

Ελληνικών Προτύπων, καθώς επίσης, μέλος των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οργανισμών Τυποποίησης (ISO/IEC/CEN/CENELEC), και της Ε.Σ.Α.με.Α..

Με τον Ν. 4109/2013, ο ΕΛΟΤ εντάχθηκε στο Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (ΕΣΥΠ). Τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα ισχύουν στη χώρα μας, λόγω της υιοθέτησής τους από τον ΕΛΟΤ και τις Τεχνικές Επιτροπές του ανά τεχνικό αντικείμενο και τομέα. Κάθε χρόνο υιοθετούνται και ενσωματώνονται στο εθνικό σύστημα τυποποίησης πλέον των 1.800 ευρωπαϊκών προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών. Πολλά δε από αυτά αποτελούν πρότυπα που υποστηρίζουν την εναρμόνιση της τεχνικής νομοθεσίας για τα προϊόντα και υπηρεσίες και την βιομηχανική πολιτική της Ε.Ε (οδηγίες νέας προσέγγισης για προϊόντα που φέρουν την σήμανση CE).

Σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο έχει αναγνωριστεί ότι τα πρότυπα, ως προϊόν συναίνεσης των ενδιαφερομένων μερών που θεσμικά συμμετέχουν στις διαδικασίες τυποποίησης, αποτελούν το βέλτιστο μέσο για την οικονομική και βιομηχανική ολοκλήρωση και χρησιμοποιούνται ως τεχνική βάση εξειδίκευσης της νομοθεσίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, υπηρεσιών, κεφαλαίων και προσώπων.

Η Ευρωπαϊκή νομοθεσία που περιέχει τεχνικές απαιτήσεις υλοποιείται μέσω παραπομπών της στα ευρωπαϊκά πρότυπα που υιοθετούνται από τους εθνικούς οργανισμούς τυποποίησης των Κρατών Μελών. Η συμμόρφωση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα αποτελεί, κατά τεκμήριο, προϋπόθεση για την σύννομη δράση της εναρμονισμένης με το ευρωπαϊκό δίκαιο ελληνικής νομοθεσίας καθώς και την διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προϊόντων και υπηρεσιών. Η καθιέρωση και εφαρμογή των ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων που υιοθετεί ο ΕΛΟΤ και ορθών πρακτικών στη χρήση των Προτύπων και της τυποποίησης στην ελληνική νομοθεσία, στις δημόσιες συμβάσεις, το ελεγκτικό και εποπτικό έργο της Δημόσιας Διοίκησης και στις εθνικές πολιτικές διασφαλίζει τη συμβατότητα με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Ήδη το 2012 τέθηκε σε δημόσια κρίση και το 2013 οριστικοποιήθηκε το σχέδιο του Προτύπου ΕΛΟΤ 1439 «Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία – Απαιτήσεις και συστάσεις», ως αποτέλεσμα της συνεργασίας του ΕΛΟΤ με την ΕΣΑμεΑ σε όλα

τα στάδια σχεδιασμού του. Το πρότυπο υιοθετεί τις αρχές του Σχεδιασμού για Όλους και καθορίζει τα κριτήρια αξιολόγησης πάσης φύσεως οργανισμών ως προς τις συνθήκες ανεμπόδιστης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία με σεβασμό των δικαιωμάτων τους και ειδικότερα της ανεμπόδιστης και άρτιας εξυπηρέτησής τους ως συναλλασσόμενων καταναλωτών ή πελατών, επισκεπτών και αποδεκτών των αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρουν οι οργανισμοί ή ακόμη και ως εργαζομένων σε αυτούς. Το παραπάνω πρότυπο αποτελεί καινοτόμο δράση σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, δεν είναι τυχαίο δε το γεγονός ότι ο ISO έδειξε προς τον ΕΛΟΤ ιδιαίτερο ενδιαφέρον γι' αυτό.

Πιο συγκεκριμένα, το ελληνικό πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 εγκρίθηκε την 16^η Οκτωβρίου 2012 από την Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ ΤΕ 100 «Απαιτήσεις απονομής σήματος συμμόρφωσης σε επιχειρήσεις προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ)» στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι από τους ακόλουθους φορείς:

1. Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,
3. Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ),
4. ΕΚΠΟΙΖΩ,
5. Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών,
6. Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος,
7. Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και
8. Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου.

Το ελληνικό αυτό πρότυπο αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος «Απαιτήσεις απονομής Ελληνικού Σήματος συμμόρφωσης σε επιχειρήσεις προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ)». Η έκδοσή του ακολούθησε την Οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών. Αποσκοπεί δε στην διασφάλιση της προσβασιμότητας των οργανισμών κάθε μορφής στα άτομα με αναπηρία και κατ' επέκταση με μειωμένη κινητικότητα και στις ενέργειες βελτίωσης για την δημιουργία ενός ασφαλούς και φιλικού περιβάλλοντος εξυπηρέτησης για όλους ώστε να διασφαλιστεί στα άτομα αυτά ότι μπορούν να

απολαμβάνουν ή και να ασκούν σε ίση βάση με τους άλλους, όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, σύμφωνα και με την συνταγματική επιταγή (Άρ. 21 παρ. 6 του ισχύοντος Συντάγματος).

Το πρότυπο 1439 αφορά σε υπηρεσίες ή φορείς του δημόσιου ή και ευρύτερου δημόσιου τομέα ή/και της τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιωτική επιχείρηση, ίδρυμα ή άλλης μορφής κυβερνητικός ή μη οργανισμός ανεξάρτητα από την νομική του μορφή. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το πρότυπο επεκτείνονται στη λήψη κατάλληλων μέτρων προκειμένου:

α) να αναπτυχθεί, διαδοθεί και παρακολουθηθεί η εφαρμογή των ελάχιστων πρότυπων και κατευθυντήριων οδηγιών για την προσβασιμότητα των εγκαταστάσεων και των υπηρεσιών που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό,

β) να διασφαλισθεί ότι οι ιδιωτικοί φορείς, οι οποίοι προσφέρουν εγκαταστάσεις και υπηρεσίες που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό, λαμβάνουν υπόψη τους όλες τις μορφές της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες,

γ) να παρέχεται κατάρτιση στους άμεσα ενδιαφερόμενους, σε σχέση με τα ζητήματα προσβασιμότητας που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες,

δ) να παρέχεται, στα κτίρια και τις λοιπές εγκαταστάσεις που είναι ανοικτές στο κοινό, σύστημα σήμανσης Μπράιγ και σε ευανάγνωστες και κατανοητές μορφές,

ε) να παρέχονται μορφές «ζωντανής» βοήθειας και ενδιάμεσων, συμπεριλαμβανομένων των οδηγών, των αναγνώστων και των επαγγελματιών διερμηνέων της νοηματικής γλώσσας, προκειμένου να διευκολύνουν την προσβασιμότητα στα κτίρια και σε άλλες εγκαταστάσεις που είναι ανοικτές στο κοινό,

στ) να προαχθούν άλλες κατάλληλες μορφές βοήθειας και υποστήριξης προς τα άτομα με αναπηρίες, προκειμένου να διασφαλίζουν την πρόσβασή τους στην πληροφορία,

ζ) να προαχθεί η πρόσβαση, για τα άτομα με αναπηρίες, στις νέες τεχνολογίες και τα συστήματα πληροφορίας και επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένου και του Διαδικτύου και

η) να προαχθεί από το αρχικό στάδιο ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, η παραγωγή και η διανομή προσιτών τεχνολογιών και συστημάτων ενημέρωσης και επικοινωνιών, έτσι ώστε αυτές οι τεχνολογίες και συστήματα να καταστούν προσιτές στα άτομα με αναπηρία με ελάχιστο κόστος.

Το 2015 οριστικοποιήθηκε και η Τεχνική Προδιαγραφή ΕΛΟΤ ΤΠ 1449 «Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία – Απαιτήσεις για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με ΕΛΟΤ 1439 και για καταχώρηση στο Μητρώο οργανισμών φιλικών σε ΑμεΑ», ολοκληρώνοντας έτσι το προαπαιτούμενο πλαίσιο για την χορήγηση ελληνικού σήματος προσβασιμότητας.

Σήμερα οι ΕΛΟΤ και ΕΣΑμεΑ βρίσκονται σε στενή συνεργασία με τις ελληνικές εταιρείες πιστοποίησης για να τεθεί σε εφαρμογή το συγκεκριμένο σήμα.

Περαιτέρω, το ελληνικό πρότυπο ΕΛΟΤ ΤΠ 1449 «Αξιολόγηση της συμμόρφωσης – Απαιτήσεις για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, την απονομή και τη χρήση του σήματος προσβασιμότητας σε οργανισμούς φιλικούς σε άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ)» καθορίζει τις απαιτήσεις για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης ως προς την προσβασιμότητα σε ΑμεΑ, την απονομή και την χρήση του σήματος προσβασιμότητας από τους οργανισμούς, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του ως άνω προτύπου ΕΛΟΤ 1439. Εκπονήθηκε με ευθύνη της Διεύθυνσης Τυποποίησης του ΕΛΟΤ και εγκρίθηκε την 25^η Σεπτεμβρίου 2015 από την Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ 100 «Απαιτήσεις απονομής σήματος συμμόρφωσης σε επιχειρήσεις προσβάσιμες σε ΑμεΑ και εκπονήθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό σύνταξης και έκδοσης ελληνικών προτύπων και προδιαγραφών. Στην Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (άρθρο 9 «Προσβασιμότητα») που υπογράφηκε και επικυρώθηκε τόσο από την ΕΕ όσο και από την Ελλάδα (βλ. Ν. 4074/2012, Α'88) επιβάλλονται εξειδικευμένα μέτρα που καλύπτουν όλους τους τομείς (πχ φυσικό περιβάλλον, πληροφορία και επικοινωνίες, τεχνολογίες και συστήματα πληροφορικής) σε εσωτερικές και

υπαίθριες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό, τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη της αξιολόγησης της συμμόρφωσης ως προς την προσβασιμότητα σε ΑμεΑ περιλαμβάνουν:

α) τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) και ειδικότερα την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία που είναι ο τριτοβάθμιος κοινωνικοσυνδικαλιστικός φορέας του αναπηρικού κινήματος της χώρας,

β) τους οργανισμούς και επιχειρήσεις του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, που απευθύνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτών και αποδεκτών των προϊόντων και υπηρεσιών τους (συμβατικών και ηλεκτρονικών),

γ) τους φορείς αξιολόγησης της συμμόρφωσης όπως φορείς πιστοποίησης και διαπίστευσης,

δ) τις ρυθμιστικές και ελεγκτικές Αρχές ως προς την προσβασιμότητα των ΑμεΑ και

ε) το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο και τις κοινωνικές και επαγγελματικές ενώσεις.

Τέλος, ο φορέας πιστοποίησης ως φορέας απονομής του σήματος πρέπει:

α) να απονέμει το σήμα κατόπιν της απόφασης πιστοποίησης που βασίζεται στην επιθεώρηση – εξέταση του βαθμού ικανοποίησης των απαιτήσεων για το σύστημα κατά ΕΛΟΤ 1439,

β) να διαθέτει κανόνες για να διασφαλίζεται, ότι το σήμα προσβασιμότητας και κάθε συνοδευτική πληροφόρηση δεν είναι παραπλανητική και ότι γίνεται ανάληψη διορθωτικών ενεργειών ενάντια σε παραπλανητική χρήση του,

γ) να διαθέτει μέτρα για την προστασία και την επιτήρηση της χρήσης του σήματος,

δ) να αναλαμβάνει ενέργειες για την αντιμετώπιση της μη θεμιτής χρήσης του σήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόσυρσης του σήματος ή κατάλληλης νόμιμης ενέργειας,

ε) να αναλαμβάνει ενέργειες για όλα τα παράπονα που αφορούν τη χρήση του σήματος προσβασιμότητας και να τηρεί αρχείο τους,

στ) να παρέχει στον φορέα τήρησης του μητρώου οργανισμών φιλικών σε ΑμεΑ πληροφορίες διαχείρισης παραπόνων, καταγγελιών και ενστάσεων και

ζ) να παρέχει, κατόπιν αιτήματος, διευκρινίσεις σε ερωτήματα ή ανησυχίες των ενδιαφερομένων μερών που αφορούν το σήμα προσβασιμότητας.

Δεδομένου ότι τα πρότυπα είναι έγγραφα που έχουν καθιερωθεί με συναίνεση και έχουν εγκριθεί από έναν αναγνωρισμένο φορέα (εν προκειμένω τον ΕΛΟΤ), παρέχοντας για κοινή και επαναλαμβανόμενη χρήση κανόνες, κατευθυντήριες οδηγίες ή χαρακτηριστικά για δραστηριότητες ή τα αποτελέσματά τους και δεν τυγχάνουν υποχρεωτικής εφαρμογής παρά μόνο αν επιβάλλεται η χρήση τους διά μέσω θεσμικού κειμένου (νόμος, υπ. απόφαση κ.λπ.), οι προσπάθειες πλέον τόσο της ΕΣΑμεΑ όσο και του ΕΛΟΤ επικεντρώνονται στην θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής εφαρμογής του συγκεκριμένου Προτύπου καταρχήν από τον δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις που απευθύνονται σε κοινό, που σύμφωνα με τον ν.4074/2012 (κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες), τον ν.4067/2012 (Νέος Οικοδομικός Κανονισμός) και τον ν.4488/2017 (άρθρο 61) έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν την προσβασιμότητα στα άτομα με αναπηρία.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Εν προκειμένω παρουσιάζεται το παράδειγμα της αναγκαιότητας διασφάλισης δυνατότητας προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες στο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον συνεπεία συντονισμένων εθνικών δράσεων δεδομένου ότι τα ΑμεΑ αποτελούν ποσοστό 15% περίπου του πληθυσμού της Ευρώπης⁵.

⁵ βλ. COM (2005) 425, final, Βρυξέλλες, 13.09.2005.

Ως προσβασιμότητα ("Accessibility") ορίζεται εκείνο το χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος (φυσικού, δομημένου ή ηλεκτρονικού), μιας υπηρεσίας ή ενός αγαθού που διασφαλίζει την αυτόνομη, ασφαλή και άνετη προσέγγιση και χρήση αυτών από όλους τους χρήστες χωρίς διακρίσεις φύλου, ηλικίας, αναπηρίας και λοιπών χαρακτηριστικών. Η προσβασιμότητα και όλες οι εκφάνσεις της – καθολικός σχεδιασμός, εύλογες προσαρμογές, υποστηρικτική τεχνολογία κ.α. – αποσκοπούν στη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής των ΑμεΑ δηλαδή στην πρόσβαση ("Access") και υπ' αυτή την έννοια αποτελούν εργαλεία για την επίτευξή της⁶. Η ηλεκτρονική προσβασιμότητα ("web accessibility") αφορά στην δυνατότητα αξιοποίησης των συστημάτων πληροφορικής και της ηλεκτρονικής πληροφορίας σε οποιαδήποτε μορφή της από όλους, συμπεριλαμβανομένων των ΑμεΑ και των ηλικιωμένων.

Μέχρι το 1996 η προσέγγιση της ΕΕ για την αναπηρία βασιζονταν στο ιατρικό μοντέλο (Medical Model) όπου ορίζεται ως η σωματική, νοητική, αισθητηριακή ή ψυχολογική «απόκλιση» από αυτό που θεωρείται «φυσιολογικό»⁷. Δηλαδή, πρόκειται για «δυσλειτουργία» που οφείλεται σε ασθένεια, ατύχημα ή άλλους ιατρικούς λόγους. Η προσέγγιση αυτή τοποθετεί τα προβλήματα που συνοδεύουν την αναπηρία στο ίδιο το άτομο ενώ ως λύση προτείνεται κυρίως η φιλανθρωπία.

Τον Δεκέμβριο του 1993, η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. εγκρίνει τους «Πρότυπους Κανόνες για την Εξίσωση των Ευκαιριών των Ατόμων με Αναπηρία (Απόφαση 48/96). Για πρώτη φορά συστηματοποιούνται τα μέτρα στα οποία τα κράτη προτρέπονται και όχι υποχρεώνονται να εφαρμόσουν – εφόσον οι Κανόνες δεν είναι νομικά δεσμευτικοί- προκειμένου μέσω της άρσης συγκεκριμένων εμποδίων (κοινωνικό μοντέλο) να προωθήσουν την ένταξη των ΑμεΑ στην απασχόληση.

Τον Ιούλιο του 1996 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί μια «Ανακοίνωση για την Ισότητα των Ευκαιριών για τα Άτομα με Αναπηρία» εμπνευσμένη από τους ως άνω

⁶ Βλ. Εγχειρίδιο σε θέματα διάκρισης και εύλογων προσαρμογών για εργαζόμενους με αναπηρία, Ε.Σ.Α.με.Α. (2012), Δεκέμβριος, Αθήνα.

⁷ Βλ. Εγχειρίδιο σε θέματα διάκρισης και εύλογων προσαρμογών για εργαζόμενους με αναπηρία, Ε.Σ.Α.με.Α. (2012), ό.π..

«Πρότυπους Κανόνες» η οποία αποτελεί την πρώτη ολοκληρωμένη στρατηγική της ΕΕ για την αναπηρία στη βάση του κοινωνικού μοντέλου της αναπηρίας.

Στο Κοινωνικό μοντέλο (Social Model) η αναπηρία δεν αντιμετωπίζεται ως ένα ιατρικό πρόβλημα, αλλά ως πρόβλημα που δημιουργεί η ίδια η κοινωνία. Η προσέγγιση αυτή υποστηρίζει ότι τα προβλήματα που συνοδεύουν την αναπηρία είναι συνέπεια της αδυναμίας της κοινωνίας να λάβει υπόψη της τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και όχι των λειτουργικών περιορισμών που αυτή δημιουργεί, δίνοντας, παράλληλα, έμφαση στη «διαφορά», στις «εύλογες προσαρμογές», στην «προσβασιμότητα», στον «καθολικό σχεδιασμό» («Design for All»), «στα δικαιώματα». Οι λειτουργικοί περιορισμοί που συνοδεύουν τις διάφορες καταστάσεις αναπηρίας δεν αποτελούν τη βασική αιτία για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα ΑμεΑ στην καθημερινή τους ζωή. Αντιθέτως, τα βασικά αίτια πρέπει να αναζητηθούν στο θεσμικό επίπεδο (νομοθεσία), στο ιδεολογικό επίπεδο (νοοτροπίες) και στο επίπεδο της καθημερινής πρακτικής (πχ ο σχεδιασμός του περιβάλλοντος). Σύμφωνα με το κοινωνικό μοντέλο, η διαχείριση του προβλήματος απαιτεί κοινωνική δράση και είναι ευθύνη της κοινωνίας να πραγματοποιήσει όλες τις μετατροπές που απαιτούνται για την διασφάλιση της πλήρους συμμετοχής των ΑμεΑ σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής, συμπεριλαμβανομένου και του τομέα της απασχόλησης.

Τον Δεκέμβριο του 1996, το Συμβούλιο της ΕΕ ενέκρινε «Ψήφισμα για την Ισότητα των Ευκαιριών για τα Άτομα με Αναπηρία», επιβεβαιώνοντας την δέσμευσή του στις βασικές αρχές και αξίες των Προτύπων Κανόνων του Ο.Η.Ε. και αναγνωρίζοντας ότι η προώθηση της απασχόλησης των ΑμεΑ αποτελεί «κλειδί» για την κοινωνική τους ένταξη. Λίγο αργότερα, με την Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) παροτρύνθηκε η ΕΕ να αναλάβει δράση για την αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος των ΑμεΑ. Ακολούθως, ψηφίστηκε η Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και στην εργασία (Ν. 3304/2005, Α'16).

Το δικαιωματικό μοντέλο της αναπηρίας καθιερώθηκε με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ του Ο.Η.Ε. που η ΕΕ επικύρωσε το 2009 και στην χώρα μας

τον Απρίλιο του 2012 (N. 4074/2012, Α'88). Σύμφωνα με το μοντέλο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων - το οποίο συνιστά ουσιαστικά προέκταση του κοινωνικού μοντέλου της αναπηρίας - τα ΑμεΑ είναι άξια σεβασμού και ίσης μεταχείρισης όπως όλοι οι πολίτες. Η διαχείριση της αναπηρίας στα πλαίσια του μοντέλου αυτού απαιτεί θέσπιση νομοθεσίας καταπολέμησης των διακρίσεων και την εφαρμογή στοχευμένων μέτρων (θεσμικών και άλλων) σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της εργασίας και της απασχόλησης.

Περαιτέρω, να σημειωθεί ότι ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90, η Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία αποτελούν παραδείγματα ευρωπαϊκών κρατών που έχουν εισαγάγει κανονιστικές ρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο για την καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των ΑμεΑ (anti-discrimination legislation). Μάλιστα στην Σουηδία και στην Αυστρία δημιουργήθηκε ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη με Αναπηρίες (Disability Ombudsman) που εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων για την διευκόλυνση τους στους διάφορους τομείς και παρέχει νομικές συμβουλές. Στην Δανία, από την άλλη πλευρά, ενδιαφέρθηκαν περισσότερο για την εκχώρηση συναφών αρμοδιοτήτων σε αποκεντρωμένες διοικήσεις και για την ένταξη των ΑμεΑ σε περιβάλλον εργασίας⁸.

Το 2002 δημοσιεύτηκε το, εγκεκριμένο ήδη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα (Ιούνιος 2000), σχέδιο δράσης "e Europe" ως μια πρωτοβουλία ευρείας κλίμακας για να επιταχύνει και να επεκτείνει τη χρήση του Διαδικτύου σε όλους τους τομείς της ευρωπαϊκής κοινωνίας. Από τους ειδικούς στόχους του σχεδίου δράσης η βελτίωση της πρόσβασης στον Παγκόσμιο Ιστό για τα ΑμεΑ. Η προσβασιμότητα στον Παγκόσμιο Ιστό συμπεριελήφθη στον σχεδιασμό της ηλεκτρονικής κυβέρνησης (egovernment) των κρατών μελών της ΕΕ. Για παράδειγμα, η Τελεδιοίκηση που χρηματοδότησε η φλαμανδική κυβέρνηση, οι ομάδες εργασίας που συγκροτήθηκαν στην Ιταλία με σκοπό τον σχεδιασμό πρωτοβουλιών για την προώθηση εφαρμογής κανόνων προσβασιμότητας τόσο στις δημόσιες ιστοθέσεις όσο και στο υλισμικό που

⁸ Βλ. Disability Policy in EU Member States and the Open Method of Co-ordination (2003), University of Twente, Faculty of Business, Public Administration and Technology, November.

χρησιμοποιείται για τις δραστηριότητες των Υπουργείων Δημόσιας Διοίκησης, το Ψήφισμα του Υπουργικού Συμβουλίου της Πορτογαλίας που είχε ήδη δημοσιευτεί το 1999 για την Προσβασιμότητα στις Ιστοθέσεις της Δημόσιας Διοίκησης⁹.

Τέλος, η Ισπανία προσφέρει δωρεάν εργαλείο ανοικτού λογισμικού για την καλύτερη παρακολούθηση ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2016/2102/Ε.Ε.,

https://administracionelectronica.gob.es/ctt/oaw/descargas?idioma=en#.W1qs_bh9iUk

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Άρθρο 2 παρ. 4 – Πεδίο Εφαρμογής

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Ανασυγκρότησης/Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης/Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μπορούν να εξαιρούνται μετά από γνώμη της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρίες (Ε.Σ.Α.με.Α.) από την εφαρμογή του παρόντος νόμου ιστότοποι και εφαρμογές για φορητές συσκευές σχολείων, νηπιαγωγείων ή παιδικών σταθμών, πλην του περιεχομένου που σχετίζεται με βασικές επιγραμμικές (on line) διοικητικές λειτουργίες και με την επιφύλαξη της διασφάλισης των δικαιωμάτων των παιδιών με αναπηρίες.

Άρθρο 8 παρ. 2,4,5 – Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών

Η ένταξη των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημοσίου τομέα στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης μετά από γνώμη της Ε.Σ.Α.με.Α.. Με όμοια απόφαση γίνεται η διαγραφή των οργανισμών του δημοσίου τομέα από το ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ..

⁹ Βλ. COM (2001) 529 final, Βρυξέλλες, 25.09.2001.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Σ.Α.με.Α. καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ., η μορφή και η διαδικασία χορήγησης της γνωμοδότησης από την Ε.Σ.Α.με.Α., τα όργανα διαχείρισης της ηλεκτρονικής βάσης, οι τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις και προδιαγραφές αυτής, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό θέμα συναφές με την εφαρμογή του ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ..

Με απόφαση του οργάνου διοίκησης του οργανισμού του δημόσιου τομέα, η οποία κοινοποιείται στα Υπουργεία Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, ορίζεται ένας (1) υπάλληλος ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής για την τεχνική, διαδικαστική και οργανωτική υποστήριξη του οργανισμού ως προς την εφαρμογή του παρόντος νόμου, καθώς και για την συνεργασία με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες των οικείων Υπουργείων.

Άρθρο 11 – Επιμόρφωση υπαλλήλων και ευαισθητοποίηση του κοινού

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και της Ε.Σ.Α.με.Α., καθορίζονται το περιεχόμενο, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο λεπτομερειακό θέμα συναφές με τα προγράμματα της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 12 – Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία σύστασης των μηχανισμών διαβούλευσης, το περιεχόμενό τους και κάθε θέμα σχετικό.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν ως συνέπεια την ενίσχυση του κλάδου των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ΤΠΕ. Οι επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού και σχεδιασμού ιστότοπων καθώς και εφαρμογών για φορητές συσκευές θα ωφεληθούν από τη θέσπιση των κοινών κανόνων και προδιαγραφών ηλεκτρονικής προσβασιμότητας που προβλέπουν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), προκειμένου να:

- τερματιστεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής ευρωπαϊκής αγοράς,
- περιοριστεί η αβεβαιότητα και
- ενισχυθεί η διαλειτουργικότητα.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Στο νέο, εναρμονισμένο πλαίσιο, ο κλάδος σχεδιασμού και ανάπτυξης ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές καθώς και του ανάλογου λογισμικού θα αντιμετωπίζει λιγότερα εμπόδια λειτουργίας στην εσωτερική αγορά, ενώ θα μειωθεί και το κόστος για τους οργανισμούς του δημόσιου τομέα που προμηθεύονται προϊόντα και υπηρεσίες που σχετίζονται με την προσβασιμότητα ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Οι προτεινόμενες διατάξεις δεν έχουν επιπτώσεις στην περίπτωση αυτή.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Οι προτεινόμενες διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση αυτή.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Δίνεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις να αυξήσουν τον κύκλο εργασιών τους μέσω της ανάπτυξης μιας πρόσθετης ικανότητας παραγωγής και διάθεσης νέων υπηρεσιών στην αγορά.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Οι προτεινόμενες διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση αυτή.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Οι προτεινόμενες διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση αυτή.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Από τις διατάξεις του Σχεδίου Νόμου «Προσβασιμότητα σε ιστότοπους και εφαρμογές φορητών συσκευών των οργανισμών του δημόσιου τομέα — προσαρμογή προς την Οδηγία 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Επί του κρατικού προϋπολογισμού, των προϋπολογισμών των ΟΤΑ α 'και β' βαθμού καθώς και των οργανισμών δημοσίου δικαίου της περ.4 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.4412/2016:

Από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας στην περίπτωση που οι υφιστάμενοι ιστότοποι των ανωτέρω φορέων δεν είναι συμβατοί με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2016 (Ε.Ε. L 327), προκαλείται δαπάνη το ύψος της

οποίας εξαρτάται από τα πραγματικά γεγονότα όπως αριθμός υφιστάμενων ιστοτόπων που δεν είναι συμβατοί, τεχνικά χαρακτηριστικά αυτών (π.χ. εργαλεία ανάπτυξης). Η ανωτέρω δαπάνη αφορά στα οικονομικά έτη 2019 έως 2021, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου.

Επί του προϋπολογισμού του Ν.Π.Δ.Δ. «Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης» (Φορέας Γενικής Κυβέρνησης):

Από τις διατάξεις του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου προκαλείται δαπάνη το ύψος της οποίας θα εξαρτηθεί από τα πραγματικά γεγονότα, όπως αριθμός συμμετεχόντων στην επιμόρφωση υπαλλήλων, αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Η εναρμόνιση των κανόνων και προδιαγραφών σε όλα τα κράτη-μέλη, θα επιτρέψει στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα να αποκτήσουν οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από την επέκταση της παροχής επιγραμμικών ή κινητών υπηρεσιών ώστε να συμπεριληφθούν περισσότεροι πολίτες και επιχειρήσεις. Έτσι, αναμένεται να αυξηθεί το δυναμικό της εσωτερικής αγοράς για προϊόντα και υπηρεσίες που σχετίζονται με την προσβασιμότητα ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές. Η μεγέθυνση της αγοράς που θα προκύψει αναμένεται να επιτρέψει στις επιχειρήσεις να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας εντός της Ε.Ε. Η ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς αναμένεται να καταστήσει ελκυστικότερες τις επενδύσεις στην Ε.Ε.. Οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα αναμένεται να επωφεληθούν από τη φθηνότερη παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που σχετίζονται με την προσβασιμότητα στο διαδίκτυο.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά.

Δεδομένης της σημασίας των ΤΠΕ, η αδυναμία πρόσβασης σ' αυτές ή της χρήσης τους αποτελεί ολοένα και περισσότερο σημαντική μορφή κοινωνικού και οικονομικού αποκλεισμού. Το εμμένον ψηφιακό χάσμα επηρεάζει την κοινωνική συνοχή και την οικονομική ευημερία. Προς την επίλυση του ζητήματος αυτού, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτελούν ένα συνεκτικό και αποδοτικό μέτρο πολιτικής υπέρ της ηλεκτρονικής ένταξης.

Μέσω της διασφάλισης των αναγκαίων τεχνικών, οικονομικών και νομικών όρων που καθιστούν δυνατή, μέσω των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές, την εύρεση και την απόληψη της επιθυμητής πληροφορίας, εξασφαλίζεται η διαφάνεια στη δημόσια διοίκηση.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του σχεδίου νόμου αποσκοπείται:

1. Η δημιουργία προϋποθέσεων ώστε όλοι να συμμετέχουν στην κοινωνία της πληροφορίας, γεφυρώνοντας το χάσμα ευρυζωνικότητας, το χάσμα προσβασιμότητας και επιλύοντας το χάσμα δεξιοτήτων.
2. Η επίσπευση της ουσιαστικής συμμετοχής των ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο αποκλεισμού και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής.
3. Η ολοκλήρωση των δράσεων υπέρ της ηλεκτρονικής ένταξης με σκοπό τη μεγιστοποίηση του μακροπρόθεσμου αντικτύπου τους.

Απώτερος στόχος είναι η ηλεκτρονική ένταξη μέσω της γεφύρωσης των χασμάτων ψηφιακής διαθεσιμότητας, προσβασιμότητας, οικονομικών δεδομένων και ψηφιακών δεξιοτήτων.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία.

Η εξασφάλιση ευνοϊκών προϋποθέσεων είναι αναγκαία, όχι όμως επαρκής. Είναι επίσης αναγκαία η ενθάρρυνση της αποτελεσματικής χρήσης των υπηρεσιών που στηρίζονται στις ΤΠΕ και η παροχή ευκαιριών απόκτησης δεξιοτήτων μέσω υπηρεσιών εκπαίδευσης και επιμόρφωσης. Οι δράσεις ηλεκτρονικής ένταξης πρέπει να επικεντρώνονται σε άτομα που διατρέχουν κίνδυνο αποκλεισμού και σε όσους

έχουν την τάση να μην χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ χάνοντας τα δυνητικά οφέλη για την ποιότητα ζωής τους.

Έχουν προσδιοριστεί αρκετές ομάδες-στόχοι στις οποίες περιλαμβάνονται οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρίες και οι πολιτισμικές μειονότητες. Η προσαρμογή στην Οδηγία θα διασφαλίσει την ισότητα δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, την συνοχή της εσωτερικής αγοράς και τον συντονισμό της ηλεκτρονικής ένταξης.

Στο Δελτίο Τύπου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής της 8^{ης} Νοεμβρίου 2018 ανακοινώθηκαν στοιχεία για τον βαθμό χρήσης των νέων τεχνολογιών από τα νοικοκυριά και τα μέλη τους. Τα στοιχεία προέρχονται από τη δειγματοληπτική Έρευνα Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας από Νοικοκυριά και Άτομα, έτους 2018 που διενήργησε η ΕΛΣΤΑΤ. Από τα στοιχεία της εν λόγω έρευνα προκύπτουν τα εξής:

- 8 στα 10 νοικοκυριά έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο από την κατοικία τους (ποσοστό 76,5%).
- Την τελευταία δεκαετία (2009 – 2018) καταγράφεται αύξηση 100,8% στην πρόσβαση στο διαδίκτυο από την κατοικία.
- Ειδικότερα, στο ποσοστό των νοικοκυριών της Χώρας που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο από την κατοικία καταγράφεται, σε σχέση με το 2017, αύξηση 7,8%.
- Περισσότεροι από 7 στους 10 (72,2%) ηλικίας 16 – 74 ετών έκαναν χρήση διαδικτύου κατά το Α' τρίμηνο του 2018. Καταγράφεται αύξηση 3,3% σε σχέση με το 2017.
- Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, χρήση του διαδικτύου σε τακτική βάση, δηλαδή, τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, πραγματοποιείται από το 96,6% όσων χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο το Α' τρίμηνο του 2018. Περισσότερες από δύο φορές στη διάρκεια της ημέρας χρησιμοποίησε το διαδίκτυο το 90,5% των τακτικών χρηστών.
- Η συσκευή που χρησιμοποιείται περισσότερο για πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι το κινητό ή «έξυπνο» κινητό τηλέφωνο (smartphone)

με ποσοστό 81,2% του πληθυσμού ηλικίας 16 – 74 ετών που είχαν πρόσβαση στο διαδίκτυο το Α' τρίμηνο του 2018 να τη χρησιμοποιούν.

- Αναφορικά με τους λόγους χρήσης του διαδικτύου, παρατηρείται ότι, κατά το 2018, η αναζήτηση πληροφοριών και υπηρεσιών είναι ο πρώτος κατά σειρά λόγος χρήσης του διαδικτύου με ποσοστό 89,4%.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η έρευνα της ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τις υπηρεσίες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Πιο συγκεκριμένα:

- 1 στους 2 (49,7%), ηλικίας 16 – 74 ετών, χρησιμοποίησε, τη χρονική περίοδο Απριλίου 2017 - Μαρτίου 2018, για προσωπική χρήση, τις υπηρεσίες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- Αύξηση 4,9% καταγράφεται στο ποσοστό του πληθυσμού που έκανε χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε σχέση με το ποσοστό που καταγράφηκε ένα έτος πριν.
- Οι υπηρεσίες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιλαμβάνουν κάθε συναλλαγή των πολιτών με δημόσιες υπηρεσίες μέσω του διαδικτύου, για προσωπική χρήση. Ειδικότερα, συναλλαγές αναφορικά με υποχρεώσεις των πολιτών (φορολογική δήλωση κ.λπ.), επίσημα έγγραφα (αστυνομική ταυτότητα, πιστοποιητικό γέννησης κ.λπ.), υπηρεσίες εκπαίδευσης (δημόσιες βιβλιοθήκες, πληροφόρηση και εγγραφή σε σχολεία ή ανώτατα και ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα), υπηρεσίες δημόσιας υγείας (προγραμματισμός ραντεβού, χορήγηση ιατρικών βεβαιώσεων, πιστοποιητικό νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς κ.λπ.).
- Ειδικότερα, για όσους δεν απέστειλαν συμπληρωμένα έντυπα (π.χ. φορολογική δήλωση) μέσω διαδικτύου, ενώ είχαν να υποβάλουν, καταγράφηκαν οι λόγοι για τους οποίους δεν τα απέστειλαν. Το 98,0% αυτών ανέφερε ότι η υποβολή των συμπληρωμένων εντύπων έγινε, για λογαριασμό τους, από άλλα πρόσωπα, όπως φοροτεχνικό, μέλος της οικογένειας, φίλο κ.λπ. (ποσοστό αυξημένο κατά 4,8% σε σχέση με το 2017), το 8,1% ότι δεν είχαν τις γνώσεις για να

χρησιμοποιήσουν την ιστοσελίδα που χρειαζόταν και το 0,3% ότι ανησυχούν για την προστασία και την ασφάλεια των προσωπικών τους δεδομένων.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Οι πολίτες αναμένεται ότι θα επωφεληθούν από την ευρύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες του δημόσιου τομέα μέσω ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές και ότι θα γίνουν αποδέκτες υπηρεσιών και πληροφοριών που θα διευκολύνουν την καθημερινότητά τους και την απόλαυση των δικαιωμάτων τους σε όλη την Ένωση, και συγκεκριμένα του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στην επικράτεια της Ένωσης, καθώς και της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών.

Η εναρμόνιση των επιμέρους εθνικών προδιαγραφών θα επιτρέψει στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα να αποκτήσουν οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από την επέκταση της παροχής επιγραμμικών ή κινητών υπηρεσιών ώστε να συμπεριληφθούν περισσότεροι πολίτες. Η μεγέθυνση της αγοράς που θα προκύψει αναμένεται να επιτρέψει στις επιχειρήσεις να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη.

Σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις του Άρθρου 7 «Μορφή και περιεχόμενο της δήλωσης προσβασιμότητας», η δήλωση παρέχεται σε προσβάσιμη μορφή είτε αφορά ιστότοπους των φορέων του δημόσιου τομέα είτε αφορά τις εφαρμογές για φορητές συσκευές. Επιπλέον, παρέχεται υποχρεωτικά η ενημέρωση των ενδιαφερομένων πολιτών και η ειδική αιτιολόγηση σε περίπτωση που υφίστανται λόγοι έλλειψης της προσβασιμότητας και γίνεται ρητή αναφορά για προσβάσιμες εναλλακτικές δυνατότητες που, ενδεχομένως, παρέχονται. Πέραν αυτών, στη

δήλωση προσβασιμότητας προβλέπεται η υποχρέωση συμπερίληψης της περιγραφής και του συνδέσμου προς τον μηχανισμό διαδικασίας ενημέρωσης και υποβολής παρατηρήσεων από κάθε ενδιαφερόμενο, προς τον φορέα του δημόσιου τομέα για τυχόν αδυναμία συμμόρφωσης του ισότοπου ή των εφαρμογών για φορητές συσκευές στις απαιτήσεις προσβασιμότητας. Τέλος, περιλαμβάνεται και η ενημέρωση σχετικά με τη δυνατότητα επικοινωνίας από κάθε ενδιαφερόμενο με θεσμικούς φορείς, όπως είναι ο Συνήγορος του Πολίτη, σε περίπτωση μη ικανοποιητικής απάντησης στην ενημέρωση ή στο αίτημα.

Σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις του Άρθρου 9 «Υποχρέωση δημοσιοποίησης στοιχείων», οι φορείς του δημόσιου τομέα αναρτούν στον ιστότοπό τους πλήρη στοιχεία για την κατάσταση συμμόρφωσης των ισότοπων και των εφαρμογών τους για φορητές συσκευές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις του Άρθρου 10 «Υποβολή παρατηρήσεων, αιτημάτων για παροχή πληροφοριών και αναφορών», κάθε ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα υποβολής παρατηρήσεων ή αίτησης για ενημέρωση ως προς την κατάσταση συμμόρφωσης των ισότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές φορέων του δημόσιου τομέα, ή αίτησης για πληροφορίες που ελλείπουν. Επιπλέον, στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι οι φορείς του δημόσιου τομέα αποφαίνονται για τα αιτήματα αυτά μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Αν η αίτηση υποβάλλεται σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή τη διαβιβάζει μέσα σε πέντε (5) ημέρες στον αρμόδιο φορέα. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία αρχίζει από τότε που η αίτηση περιέρχεται στην αρμόδια υπηρεσία. Επιπρόσθετα, αν η αίτηση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί στην προβλεπόμενη προθεσμία, λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών γνωστοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο στον αιτούντα τους λόγους της καθυστέρησης και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. Περαιτέρω, ειδικά για ζητήματα δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, εφαρμόζονται και οι διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 4488/2017 περί του Πλαισίου για την προαγωγή εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.

Τέλος, σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις του Άρθρου 11 «Επιμόρφωση υπαλλήλων και ευαισθητοποίηση του κοινού», οι φορείς του δημόσιου τομέα ενημερώνουν και ευαισθητοποιούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, τους πολίτες σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 4 του παρόντος σχεδίου νόμου, τα οφέλη για τους χρήστες και τους ιδιοκτήτες ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, καθώς και τη δυνατότητα υποβολής αναφορών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης στις διατάξεις του παρόντος νόμου

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες.

Δεν έχουν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συνέπειες αναφορικά με το ζήτημα της απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Οι διατάξεις του παρόντος δεν έχουν συνέπειες για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεν υφίσταται για το παρόν σχέδιο νόμου σχετική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου προστατεύεται καταρχήν η αρχή του δημοσίου συμφέροντος. Η διεύρυνση της προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία στους ιστοτόπους και σε εφαρμογές μέσω φορητών συσκευών ωφελεί άμεσα τα άτομα αυτά. Επισημαίνεται συναφώς ότι το δημόσιο συμφέρον έχει κοινωνικό χαρακτήρα και συμπίπτει με το συμφέρον όλων των μελών μιας κοινωνίας οργανωμένης σε κράτος, συνεπώς η άρση του αποκλεισμού μιας ευαίσθητης κοινωνικής ομάδας όπως τα Άτομα με Αναπηρία στον τομέα της πληροφορίας προστατεύει το δημόσιο συμφέρον.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις διευκολύνεται επίσης και η πρόσβαση των Ατόμων με Αναπηρία στα διοικητικά έγγραφα στο πνεύμα που ρυθμίζεται το δικαίωμα αυτό από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Στο πλαίσιο μιας διαρκώς αυξανόμενης δράσης της διοίκησης είτε με ρυθμιστική, όπως και είτε με παροχική μορφή, καθίσταται επιτακτική καταρχήν η δυνατότητα προσβασιμότητας του διοικούμενου, και συνεπώς και των Ατόμων με Αναπηρία, στην διοικητική πληροφορία. Για τον λόγο αυτό οι προτεινόμενες διατάξεις ενισχύουν την προστασία του διοικουμένου ατόμου με αναπηρία.

Κυρίως με τις προτεινόμενες διατάξεις, ήτοι διευρύνοντας την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρία σε ιστοτόπους του δημοσίου μέσω φορητών συσκευών, διασφαλίζεται η αρχή της ισότητας, καθόσον και σε αυτό το πεδίο η διοίκηση αντιμετωπίζει τους διοικούμενους με τρόπο ισότιμο και αποφεύγει την αδικαιολόγητη διαφορετική και δη μειονεκτική μεταχείριση αυτής της ευαίσθητης κοινωνικής ομάδας. Στο πλαίσιο δε της παροχικής διοίκησης η ενίσχυση της αρχής της ισότητας ενισχύει και την αρχή της αμεροληψίας καθόσον αίρονται διακρίσεις ελλιπούς πρόσβασης στην πληροφορία.

Επίσης, επειδή ακριβώς, αίρονται δυσκολίες στην προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία στην πληροφορία ενισχύεται και η αρχή της εύρυθμης διοίκησης. Έτσι προστατεύονται τα Άτομα με Αναπηρία από περιττές καθυστερήσεις και

ταλαιπωρίες ενισχύοντας την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη προς το Κράτος και τις δημόσιες αρχές.

Δέον να επισημανθεί συναφώς και μια πτυχή της αρχής της διαφάνειας της διοικητικής δράσης, ήτοι η υποχρέωση παροχής πληροφοριών από τις αρμόδιες υπηρεσίες προς τους διοικούμενους. Η διευκόλυνση της προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποτελεί και για τα άτομα αυτά ευκαιρία καταρχήν να παρακολουθούν την διοικητική συμπεριφορά, αλλά και στην συνέχεια ευκαιρία να δύνανται να ασκούν έλεγχο στην απόδοση της δημόσιας διοίκησης συμβάλλοντας έτσι και στην δυνατότητα βελτίωσης της αποδοτικότητάς της.

Βέβαια μέσα από το πρίσμα που θέτει το άρθρο 5 του προτεινομένου σχεδίου νόμου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η αρχή της αναλογικότητας. Τούτο σημαίνει ότι το κόστος (οργανωτικά και οικονομικά) εφαρμογής των διατάξεων δέον να μην υπερβαίνει το επιδιωκόμενο όφελος. Όμως και στην περίπτωση αυτή οφείλει ο οργανισμός του δημοσίου να εκτιμήσει εξ αρχής το κόστος αυτό και να αιτιολογήσει συναφώς γιατί η παρέκκλιση αυτή είναι αναπόφευκτη και ότι δεν υπάρχουν εναλλακτικές επιλογές.

Η υλοποίηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων επηρεάζει ισότοπους του δημόσιου τομέα είτε αυτοί έχουν ήδη συμβόλαια συντήρησης, είτε λόγω του μικρού μεγέθους τους δεν έχουν και, επιπλέον, όσους έχουν αναπτυχθεί με ίδια μέσα. Τούτο σημαίνει για τους ισότοπους που έχουν συμβόλαια συντήρησης ότι θα πρέπει να μεριμνήσει ο φορέας ώστε στο πλαίσιο της εκάστοτε σύμβασης ο ανάδοχος θα συμμορφωθεί με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει ο φορέας να μεριμνήσει για την ενσωμάτωση στον ιστότοπο της «Δήλωσης Προσβασιμότητας» που προβλέπεται στο άρθρο 7 των προτεινόμενων διατάξεων και έχει καθορισθεί με την υπ' αριθμ. 2018/1523 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 11. Οκτωβρίου 2018.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του νομοσχεδίου η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές στις απαιτήσεις προσβασιμότητας. Η δε

μεθοδολογία της παρακολούθησης αυτής καθορίζεται με την υπ' αριθμ. 2018/1524 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 11. Οκτωβρίου 2018.

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 11 ανατίθεται στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης η εκπόνηση σχετικών προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό καλείται το Κέντρο να συνεργαστεί με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία καθόσον η τελευταία κατέχει και την εξειδικευμένη τεχνογνωσία.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν έχουν συνέπειες στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

ΑΡΘΡΟ 5Α ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

«1. Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων.

2. Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται Ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρούμενων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19.».

Ο αναθεωρητικός νομοθέτης, στην προσπάθειά του να μη ξεπεραστεί από την τεχνολογική πρόοδο, αγκαλιάζει τη νέα ψηφιακή εποχή κατοχυρώνοντας το δικαίωμα συμμετοχής των πολιτών στην κοινωνία της πληροφορίας. Η αρχή αυτή εισάγεται ως νεωτερική διάταξη στο Σύνταγμα του 2001, το οποίο επιχειρεί να «δικτυώσει» πανηγυρικά την ελληνική έννομη τάξη με την κοινωνία της

πληροφορίας, χωρίς να εθελουφλεί στη ραγδαία αλλαγή των κοινωνικο-οικονομικών δεδομένων. Με τη διάταξη αυτή εισάγεται η υποχρέωση του κράτους να διευκολύνει την πρόσβαση στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και την παραγωγή, ανταλλαγή και διάδοσή τους, υπό την προϋπόθεση της προστασίας της ιδιωτικότητας, των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών και των ανταποκρίσεων.

Σκοπός της διάταξης είναι να εξασφαλίσει ένα δικαίωμα συμμετοχής στις λειτουργίες του κυβερνοχώρου, το οποίο μεταφράζεται σε συμμετοχή στη γνώση, την πληροφορία, αλλά και γενικότερα στην κοινωνική, οικονομική και την πολιτική διαδικασία, συντρέχοντας με τον τρόπο αυτό στη διαφάνεια στη Δημόσια Διοίκηση.

Περαιτέρω, η συμμετοχή στην Κοινωνία της Πληροφορίας συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για τη διαμόρφωση της πολιτικής βούλησης και της συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων.

Ο όρος «Κοινωνία της Πληροφορίας» αναφέρεται σε ένα τεχνολογικό πεδίο που προκύπτει μέσα από το συνδυασμό του διαδικτύου, της ραδιοτηλεόρασης και των τηλεπικοινωνιών. Πρόκειται για μια μορφή κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, στην οποία η απόκτηση, αποθήκευση, επεξεργασία, αποτίμηση, μεταβίβαση και διάχυση πληροφοριών οδηγεί στη δημιουργία γνώσης και στην ικανοποίηση αναγκών ατόμων και επιχειρήσεων, διαδραματίζοντας έτσι κεντρικό ρόλο στην οικονομική δραστηριότητα, την παραγωγή πλούτου και τη διαμόρφωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Μέσω αυτής εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη, δωρεάν ή έστω ολιγοέξοδη και μαζική πρόσβαση σε κάθε είδους πληροφορία, οδηγώντας μας έτσι σε νέες κοινωνικές, πολιτισμικές και οικονομικές προκλήσεις λόγω της άμβλυνσης των πολιτισμικών διαφορών και των γεωγραφικών αποστάσεων.

Πρόκειται για ένα ατομικό συμμετοχικό δικαίωμα, το οποίο θεμελιώνει αγώγιμες αξιώσεις από τον φορέα του σε περίπτωση παράβασής του. Η συμμετοχική διάσταση του δικαιώματος εγγυάται τη συμμετοχή όλων στη νέα κοινωνική πραγματικότητα που υπόσχεται η τεχνολογική εξέλιξη. Με τον τρόπο αυτό εγκαθιδρύεται ένα status activus σχετικά με τη συμμετοχή ατόμων ή ομάδων ως επικοινωνιακών υποκειμένων στις διαδικασίες διαβούλευσης που διαμορφώνουν τη νέα δημόσια σφαίρα της ψηφιακής εποχής. Ο συμμετοχικός χαρακτήρας του

δικαιώματος θεμελιώνει την υποχρέωση του κράτους να δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις, προκειμένου να διασφαλισθεί η ενεργή και ισότιμη πρόσβαση του καθενός στη γνώση και την υποδομή που απαιτούν τα σύγχρονα μέσα διαχείρισης της πληροφορίας. Επίσης, το δικαίωμα αυτό έχει και μία πολιτική έκφραση που συνδέεται με τις εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Απόρροια του δικαιώματος συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας είναι η αρχή της διαφάνειας στη Δημόσια Διοίκηση και η συνακόλουθη εφαρμογή του προγράμματος Διαύγεια (ν. 3861/2010), στόχος του οποίου είναι η επίτευξη της μεγίστης δυνατής δημοσιότητας της κυβερνητικής πολιτικής και της διοικητικής δράσης.

Περαιτέρω, το δικαίωμα αυτό αποτελεί ένα κοινωνικό δικαίωμα που αποσκοπεί στην αποτροπή της κοινωνικής αδικίας μεταξύ εχόντων και μη, του κατάλληλου εξοπλισμού και τεχνογνωσίας για την πρόσβαση στην ηλεκτρονικά διακινούμενη πληροφορία. Σημειώνεται ότι το δικαίωμα αυτό δεν συνεπάγεται αξίωση έναντι του κράτους για δωρεάν παροχή των μέσων και ευκαιριών πρόσβασης στην ηλεκτρονική πληροφόρηση, αλλά την υποχρέωση του κράτους να δημιουργεί ή να διατηρεί στοιχειωδώς ποιοτικούς όρους πραγματικής συμμετοχής, προσιτούς στον καθένα. Η πολιτική αυτή μπορεί να υλοποιηθεί με μια σειρά μέτρων με στόχο την καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, όπως η εισαγωγή της πληροφορικής στο εκπαιδευτικό σύστημα, η καθιέρωση ευμενών φορολογικών ρυθμίσεων για την ευρύτερη διάδοσή της, έτσι ώστε να αποτραπεί ο κοινωνικός αποκλεισμός όλων όσοι στερούνται της γνώσης, αλλά και των μέσων συμμετοχής τους στη νέα δικτυακή εποχή, η επιδότηση μειονεκτούντων κοινωνικών ομάδων για την προμήθεια των αναγκαίων τεχνικών μέσων και την πρόσβαση στον κυβερνοχώρο, η εν γένει επιχορήγηση της αγοράς εξοπλισμού πληροφορικής, η σύσταση δημοσίων κέντρων για την ελεύθερη και δωρεάν πρόσβαση καθενός στο διαδίκτυο.

Τέλος, το δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας μπορεί να συμπληρώνει άλλες διατάξεις συνταγματικής ή νομοθετικής ισχύος, όπως π.χ. το δικαίωμα προστασίας της υγείας και της αναπηρίας (άρθ. 21 § 3 Σ) και το δικαίωμα στην εργασία (άρθ. 22 § 1 Σ). Υπό αυτή την έννοια, από το συνδυασμό των ανωτέρω

διατάξεων μπορεί να θεσπισθεί η υποχρέωση του κράτους για εφαρμογή μεθόδων τηλε-ιατρικής σε απομακρυσμένες περιοχές, ηλεκτρονικής υγείας φιλικές προς την ιδιωτικότητα, προώθησης της τηλε-εργασίας κ.ο.κ. Παράλληλα θεσπίζεται αγωγή αξίωση για την πρόσβαση στις ηλεκτρονικά διακινούμενες πληροφορίες ατόμων με αναπηρίες, καθώς η κατασκευή και προβολή ιστοσελίδων, οι οποίες δεν είναι προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρίες ή η δομή και το περιεχόμενό τους δεν είναι συμβατό με υποστηρικτικές τεχνολογίες, προσβάλλει το δικαίωμα συμμετοχής τους στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Δεν υπάρχει νομολογία των εθνικών δικαστηρίων, και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που αφορά θέματα συναφή με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

α. Τα άρθρα 9 (Προσβασιμότητα) & 21 (Ελευθερία της έκφρασης και της γνώμης και πρόσβαση στην πληροφορία) της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, που έχει κυρώσει η Ελλάδα με το ν. 4074/2012 (Α' 88).

β. Τα άρθρα 2 & 3 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα τού Παιδιού, που έχει κυρώσει η Ελλάδα με το ν. 2101/1992 (Α' 192).

γ. Με το ν. 4488/2017 (Α' 137), Μέρος Δ, Άρθρα 59-72, ορίστηκαν οι κατευθυντήριες-οργανωτικές διατάξεις υλοποίησης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

α. Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων τού Ανθρώπου

- Τίτλος Ι, Δικαιώματα και Ελευθερίες, Άρθρο 14 (Απαγόρευση Διακρίσεων).
- Δωδέκατο πρωτόκολλο (σημ.: μη δεσμευτικό για την Ελλάδα), Άρθρο 1, Γενική Απαγόρευση των Διακρίσεων.

β. Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.)

- Άρθρο 19, παρ. 1: Ανάληψη δράσης από το Συμβούλιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων, μεταξύ άλλων, και λόγω αναπηρίας.
- Άρθρο 20, παρ. 2, περίπτ. α΄ ως και Άρθρο 21: Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών.
- Άρθρο 49: Ελευθερία τής εγκατάστασης
- Άρθρο 56: Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών

γ. Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων τής Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Άρθρο 21, παρ. 1 (Απαγόρευση Διακρίσεων, μεταξύ των οποίων, λόγω αναπηρίας)
- Άρθρο 26 (Ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες)

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης είναι αρμόδιο για την επίσπευση των νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν στην ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του

δημόσιου τομέα. Συναρμόδια Υπουργεία για την προώθηση των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου είναι, πέραν του επισπεύδοντος ΥΠ.Δ.Α., τα Υπουργεία Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης όπως, επίσης, το Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η συναρμοδιότητα έγκειται, αφενός, στην ψηφιακή διάσταση, σε ότι αφορά στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, της προσβασιμότητας κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή, την συντήρηση και την επικαιροποίηση των ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, αφετέρου, στους εμπλεκόμενους φορείς που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας και που σχετίζονται με τις επιγραμματικές (on line) διοικητικές λειτουργίες.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης ως επισπεύδον Υπουργείο συνεργάστηκε τόσο με τις οργανικές μονάδες της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιων Οργανώσεων, Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών όσο και με το εποπτευόμενο Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και την Ε.Σ.Α.με.Α.. Σκοπός της συνεργασίας υπήρξε η εποικοδομητική αξιοποίηση των σημείων εκείνων της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας που βάσει της Οδηγίας 2016/2102 (ΕΕ L 327) θα πρέπει να αναπτυχθούν για τον σχεδιασμό, την λειτουργία και την συντήρηση των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές τηρώντας τις αρχές της προσβασιμότητας, δηλαδή της αντιληπτικότητας, της χρηστικότητας, της κατανοησιμότητας και της στιβαρότητας. Επίσης, συνεργάστηκε με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες των λοιπών εμπλεκόμενων Υπουργείων, όπως του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Η Γενική Δ/ση Δημόσιων Οργανώσεων του ΥΠ.Δ.Α. για την τήρηση του «Μητρώου Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.).

Το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. για τον συντονισμό, την διαχείριση και την εκπόνηση του προγράμματος κατάρτισης και επιμόρφωσης κατόπιν σχετικού αιτήματος οργανισμού του δημόσιου τομέα.

Η Ε.Σ.Α.με.Α. για την παροχή γνώμης όπου της ζητείται και την συνδρομή της στη διαμόρφωση των προγραμμάτων επιμόρφωσης.

Τα Υπουργεία Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης για τη προώθηση προς υπογραφή των ΚΥΑ όπου συντρέχει περίπτωση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και για την λήψη των αναγκαίων μέτρων για την διευκόλυνση εφαρμογής των απαιτήσεων προσβασιμότητας. Επιπλέον το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης για την υποβολή στον Πρόεδρο της Βουλής ετήσιας έκθεσης αποτελεσμάτων επί συμμόρφωσης των φορέων του δημόσιου τομέα στις απαιτήσεις προσβασιμότητας του παρόντος.

Ο Συνήγορος του Πολίτη σε περίπτωση μη ικανοποιητικής απάντησης στο αίτημα του ενδιαφερομένου για ενημέρωση αναφορικά με την προσβασιμότητα εκ μέρους δημοσίου φορέα.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Το σχέδιο νόμου ενσωμάτωσε τους νομοτεχνικούς κανόνες και τις υποδείξεις της ΚΕ.Ν.Ε. όπως, όπου υπάρχουν συντομογραφίες, αναγράφεται τουλάχιστον μία φορά στην αρχή, χωρίς σύντμηση η πλήρης ανάλυση της συντομογραφίας και μέσα σε παρένθεση η συντομογραφία που χρησιμοποιείται στη συνέχεια του κειμένου, γραμματική ορθότητα, και, επιπλέον, ακολούθησε τις αρχές της καλής νομοθέτησης, όπως απλότητα και σαφήνεια κειμένου, αναλογικότητα και αναγκαιότητα, αποφυγή αντιφατικών ρυθμίσεων.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Δεν υπάρχουν τροποποιούμενες/καταργούμενες διατάξεις.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Το προς ψήφιση νομοσχέδιο σκοπό έχει εναρμονίσει την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2016/2102/Ε.Ε. στο πεδίο της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας, δηλαδή, στη δυνατότητα πρόσβασης που έχει κάθε πολίτης σε ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα ή από φορείς που τελούν κάτω από την εποπτεία τους. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στο να καταστούν οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές όσο το δυνατόν προσβάσιμοι γενικά στους χρήστες και ειδικότερα στα άτομα με αναπηρίες. Η Οδηγία 2016/2102 έλαβε υπόψη της την 2013 C 271 Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 490ής συνόδου ολομέλειας της 22ας και 23ης Μαΐου 2013. Η ΕΟΚΕ στην ανωτέρω γνωμοδότηση αναφέρεται στην 2012/721 πρόταση οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων οργανισμών του δημόσιου τομέα. Σε αυτήν την γνωμοδότηση η ΕΟΚΕ επικροτεί την από το 2012 πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στις γενικές παρατηρήσεις της γνωμοδότησης αναφέρει ότι: «Η ψηφιακή ένταξη πρέπει να αποτελεί δικαίωμα όλων των πολιτών, ανεξάρτητα από την κοινωνική τους θέση. Θα πρέπει να καταβληθούν ειδικές προσπάθειες για την ένταξη των πολιτών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω σωματικής αναπηρίας, οικονομικών πόρων, ηλικίας, προβλημάτων αλφαριθμητισμού ή φύλου.» Στην ίδια δε Γνωμοδότηση συστήνει στο σημείο 1.20: «Καθώς εξελίσσεται η ψηφιακή κοινωνία και παρέχονται διαδικτυακά όλο και περισσότερες σημαντικές δημόσιες υπηρεσίες, η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει πόσο αναγκαίο είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να στηρίζει στρατηγικές που αποσκοπούν στην αυξημένη ψηφιακή ένταξη

των πολιτών ανά την ΕΕ. Θα πρέπει να δοθεί ειδική προσοχή στην ένταξη πολιτών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω αναπηρίας, προβλημάτων αλφαριθμητισμού, ηλικίας, οικονομικών πόρων ή φύλου.»

Δεν υπάρχουν διατάξεις οι οποίες κωδικοποιούν ή απλουστεύουν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Δεν υφίστανται διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Ενόψει της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2016 για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα στην ελληνική έννομη τάξη συναντήθηκε η Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Η Υπουργός ενόψει της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2016 για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των

οργανισμών του δημόσιου τομέα στην ελληνική έννομη τάξη κάλεσε τους άμεσα ενδιαφερόμενους φορείς να συμμετάσχουν καταθέτοντας προτάσεις και παρατηρήσεις επί του υποβληθέντος σχεδίου νόμου το οποίο αναρτήθηκε από 06.11.2018 έως 15.11.2018 στην σχετική ιστοσελίδα για Δημόσια Διαβούλευση. Συναφώς έγιναν 11 σχόλια το μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων προέρχεται από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία.

Την Τετάρτη 21 Νοεμβρίου 2018, η Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης, συναντήθηκε με την Εκτελεστική Γραμματεία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, υπό τον πρόεδρο της Γιάννη Βαρδακαστάνη και ενημερώθηκε από την εκτελεστική Γραμματεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. μεταξύ άλλων και για τα θέματα που έχουν προκύψει όσον αφορά την προσβασιμότητα αυτών σε ιστοσελίδες φορέων του δημοσίου τομέα. Η Υπουργός διαβεβαίωσε τους εκπροσώπους της Ε.Σ.Α.μεΑ., ότι «είναι δεδομένη η διάθεση και η πολιτική βούληση προκειμένου το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης να προχωρήσει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες».

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Βλ. Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης.

Επιγραμματικά σημειώνεται ότι η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία χαρακτήρισε καταρχήν το σχέδιο νόμου «χρυσή ευκαιρία» διαπιστώνοντας παράλληλα ότι «... το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας και συνακόλουθα του σχεδίου νόμου είναι πολύ πιο περιορισμένο από όσα υπαγορεύει η εθνική μας νομοθεσία» και στο πνεύμα αυτό ζήτησε κυρίως να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου και πέρα από το πλαίσιο της Οδηγίας ώστε «να συμπεριληφθούν οι ιστότοποι και εφαρμογές για φορητές συσκευές του ευρύτερου δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα», όπως και «να συμπεριληφθούν ... οι ιστότοποι και εφαρμογές για φορητές συσκευές που εξυπηρετούν την εσωτερική λειτουργία των φορέων ή τη συνεργασία/επικοινωνία με τρίτους φορείς, προκειμένου με αυτόν τον τρόπο να καλύπτονται και οι ανάγκες των εργαζόμενων με αναπηρία.»

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Στο άρθρο 10 προβλέπεται η σύσταση μηχανισμού αναφορών, παρατηρήσεων και αιτημάτων, που θα πρέπει να κοινοποιούνται στην αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Κομβική συμβολή εδώ θα έχει η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία που θα διερευνά αναφορές επί ζητημάτων παραβίασης δικαιωμάτων ατόμων με αναπηρία.

Το δε Εθνικό Κέντρο Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο της επιμόρφωσης και της ευαισθητοποίησης του κοινού όπως ορίζεται από το άρθρο 11 καλείται να συνεργαστεί με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία για την υποστήριξη μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2017

Έκθεση συνεπειών

Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Γενική Αξιολόγηση

Σχέδιο Νόμου «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2017»

1.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

Το άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου τροποποιεί την Οδηγία ΦΠΑ 2006/112/ΕΚ ως προς τον τόπο φορολόγησης των τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών ή ηλεκτρονικών υπηρεσιών που παρέχονται από πολύ μικρές επιχειρήσεις σε μη υποκείμενους στον φόρο λήπτες που είναι

εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη, τους κανόνες που διέπουν την τιμολόγηση των υπηρεσιών που παρέχονται από τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν το ειδικό καθεστώς της Μικρής Μονοαπευθυντικής Θυρίδας κατά την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών και τις προϋποθέσεις για την εγγραφή των μη εγκατεστημένων εντός της Ένωσης επιχειρήσεων στο εν λόγω ειδικό καθεστώς. Με δεδομένο ότι οι διατάξεις της Οδηγίας ΦΠΑ ενσωματώνονται στο εσωτερικό μας δίκαιο κατά κύριο λόγο με τις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ και, σε ό,τι αφορά στα θέματα τιμολόγησης, με τις διατάξεις του ν.4308/2014 (ΕΛΠ), η τροποποίηση της εν λόγω Οδηγίας συνεπάγεται υποχρέωση τροποποίησης και των οικείων διατάξεων του εθνικού μας δικαίου για λόγους εναρμόνισης της χώρας μας με τις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας, οι οποίες εν προκειμένω είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

Με τις διατάξεις του παρόντος ενσωματώνονται στο εσωτερικό μας δίκαιο οι διατάξεις του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου, των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για τα κράτη μέλη από **1.1.2019**. Η ενσωμάτωση των εν λόγω διατάξεων είναι αναγκαία προκειμένου η χώρα μας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της για την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στο εσωτερικό της δίκαιο.

1.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

Οι διατάξεις συμπεριλαμβάνονται στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου με σκοπό τη θέση τους σε ισχύ από 01.01.2019.

1.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι προτεινόμενες διατάξεις αποσκοπούν στην εναρμόνιση της εθνικής μας νομοθεσίας με την αντίστοιχη κοινοτική και αποφεύγεται το ενδεχόμενο παράβασης σε βάρος της χώρας μας λόγω μη ορθής ενσωμάτωσης των οικείων κοινοτικών διατάξεων.

1.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Α.Α.Δ.Ε. -Γενική Δ/νση Φορολογικής Διοίκησης

Δ/νση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας- Τμήμα Α΄ ΦΠΑ

Δ/νση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας - Τμήμα Δ΄ Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών

2. Διαφάνεια και Διαβούλευση

2.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

2.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.